

שלחן יוסף • שלחן יוסף

שלחן יוסף • שלחן יוסף

שלחן יוסף

הוראות ופסקים חדשים

ממרחן גאון ישראל

רבינו **עובדיה יוסף** זצוק"ל

שלא הודפסו בספריו

יו"ל ע"י מערכת "שלחן יוסף"

בעריכת
צוות תלמידי חכמים

ירושלים ת"ו - תשע"ה

שלחן יוסף • שלחן יוסף • שלחן יוסף • שלחן יוסף • שלחן יוסף • שלחן יוסף • שלחן יוסף • שלחן יוסף

טו. גט מהרש"ם. היתר ממזרות בעצת המהרש"ם, לשלוח גט ע"י שליח, ויבטלנו בפני עד אחד. [קובץ משנת יוסף גליון ז' תשרי תשע"ה עמ' שפא סימן ו']⁴.

מקורות וציונים

4. ראה דברי מרן זצ"ל (שם, קונטרס "אבן העזר" סימן ו) בתשובה להג"ר יצחק חזן מיום כ"ז תמוז תש"ח. שם הורה לו מרן זצ"ל לעשות כן, ולחשיבות הענין, הבאנו דבריו בקיצור בזה"ל: "בהמשך לשיחתי עם כת"ר, הנני שולח אליו את התיק, כדי לסדר גט על ידי שליח, ויבטלנו בפני עד אחד, וזאת על פי הוראת גאון ישראל המהרש"ם בתשובה (חלק א' סימן ט'). ובתוך דבריו הוסיף מרן זצ"ל כמה הנחיות נחוצות לעריכת גט באופן זה: "וטוב שבשעת כתיבת הגט לא ידע הבעל שיצטרך אח"כ לבטלו, ורק לאחר שימסרנו לשליח יאמרו לו לבטל שלא בפני השליח". "ויותר נכון שיבטל הבעל את הגט בפני שני עדים זה שלא בפני זה, דהא אין דבר שבערוה פחות משנים". "ולאחר מכן יחזור הסופר לכתוב (בציווי הבעל) גט אחר, והבעל ימסרנו מידו לידה כדת". עכתד"ק מתוך התשובה הנז'.

אולם סייג מרן זצ"ל היתר זה, וזה לשונו הטהור בסוף דבריו שם: "ועל כל פנים למה נסתם פתח ההיתר בזה, שאפשר שבשעת הדיון על גורל הבנים, ימצאו עוד סניפים להקל, וכבר קרה פעם אחת, שצירפנו הטעם הנ"ל לספק, והסכימו עמנו גדולי התורה בירושלים", עיי"ש.

גם גילה דעתו מרן זצ"ל בעניינא דא ד"גט מהרש"ם", במקום אחר. וכך היה מעשה משו"ת שערי ציון חלק ג' אבן העזר סימן ח' לג"ר ציון בוארון: עובדא בא לפנינו באשה שנישאה בארץ בחופה וקידושין, וילדה בת אחת מאותן נישואין, ואחר כך נפרדו בלא ג"פ. והאשה נסעה לצרפת (ומסרה את הילדה להוריה לגדלה), ואח"כ הכירה בחור בעל תשובה כהן, באומרה שהיא רווקה, והוא האמין לדבריה, וגם את הרבנות בפריז הטעתה, והשיאוה ברבנות שם לאותו כהן. ונולדו תשעה ילדים. ורק כעבור 20 שנה כאשר גדלה הילדה שמהבעל הראשון, דרשה לדעת מיהו אביה מולידה, והוציאה הוצאות לחקור ולדרוש, ואז נתגלתה התרמית הגדולה אשר עשתה האשה. והנה אותו כהן כבר התגרש ממנה לפני מספר שנים, משום דלא איתדר ליה עימה. אך בענין הילדים, ולדמעת העשוקים לא נמצא מנחם, ומה נעשה לאלה כיום. ובהתיעצות שהיתה לנו עם כבוד מורנו ורבנו הגאון רבי עובדיה יוסף נר"ו, נתן הסכמתו לעשות גט על פי עצת המהרש"ם הידועה, הבנויה על יסוד דברי התוספות בגיטין (דף לג. ד"ה ואפקעינהו). ואכן לאחר המאמצים וריצוי הבעל הראשון ברצי

טז. גיטין. אשה שזיכו לה גט בלי ידיעתה [שו"ת שערי ציון חלק ג' אבן העזר סימן טו עמ' רכז-רכח].

יז. גיטין. בענין גילוי דעת בגיטין [שו"ת שערי ציון חלק ג' אבן העזר סימן ל' עמ' שכו].

יח. גיטין. גט שליחות, שנפל חשש שמא ביטל הבעל את הגט [שו"ת שערי ציון חלק ג' אבן העזר סימן כז עמ' רפז].

יט. גרושה לכהן. נישואי גרושה מנישואין אורחיים עם כהן [ספר הליכות מוסר ח"ב איגרות עמ' צב].

כ. גרמא. הפולמוס סביב חידושי הגרמא של מכון צומ"ת במשנתו של מרן זצ"ל [קובץ המשכיר כרך א' עמ' פג-פד].

כא. דרך הלימוד. כללים בדרך הלימוד [ספר הזכרון בית הלל עמ' סו].

כב. הבחנה. בענין נישואין כליל צ"ב להבחנה [קובץ משנת יוסף גליון ז' תשרי תשע"ה עמ' שפד - שפז].

כג. היתר ממזרים. התרת ממזרים שלא כדין, התייחסות לפסק דינו של הר"ש גורן בהיתר האח והאחות [קובץ הפרדס שנה מז חוברת ד' עמ' 26]⁵.

מקורות וציונים

5. כסף טבין ותקילין, סודר הענין בוינה וגשלח ע"י שליח וכו' (והשי"ת סייענו לעשות הכל בזהירות ובחרדת קודש), עכ"ל במדוייק. ושם חתים מרן זצ"ל על פס"ד זה (שם, עמ' רה).

5. ביום א' פרשת וישלח י"ד כסלו תשל"ג, בדיון מזורז, התיר הרב הראשי האשכנזי הרב שלמה גורן, את האח והאחות "לנגר" שבית הדין הרבני הכריז עליהם שהם ממזרים (אחר שהוכיח שהגירות של אביהם לא נעשתה כיאות, ובטלה מעיקרה). לדברי הרב גורן חתמו על היתר זה שיום, תשעה רבנים ודיינים (ולאחר זמן טען